

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik frančiškanskega reda na Kostanjevici.

Vsebina 1. zvezka.

Marija naše upanje	1.
Sv. Ludovik, škof, spoznavavec I. reda sv. Frančiška	4.
1. pogl. Rojstvo in otročja leta sv. Ludovika	7.
2. pogl. Ludovik hodi v samostansko šolo itd.	10.
3. pogl. Kako je Ludovik sveto čistost ljubil itd	12.
Vedno naprej, zmirom pogumno dalje!	15.
Življenje sv. Antona Padovanskega.	18.
I. pogl. Rojstvo in mlada leta sv. Antona itd.	19.
II. pogl. Sv. Anton vstopi v samostan itd.	21.
III. pogl. Sv. Anton v Koimbri itd	23.
Mesečna skupščina tretjega reda	
Zakaj si vstopil v tretji red?	25.
Priporočilo v molitev	30.
Zahvala za vslišano molitev	31.
Popolni odpustki	31.

V GORICI.

Hilarijanska tiskarna.
1897.

(Nadaljevanje odgovora na „odgovor na odgovor“.)

8. aprilja in naslednje dni t. l. je prinesla „Edinost“ Odgovoru na odgovor „Nameček“, po „primetbi uredništva“: „iz peresa dičnega našega pisatelja, državnega svetnika, gosp. Martina Matvejeviča Hostnika v Rilem v Kurski guberniji.“ „Nameček“ se začnja z besedami:

„Ko se bile predidoče vrstice že napisane, dobil sem konec „odgovora“ vis. o Stanislava na mojo razpravo. Zato šče jedenkrat „pozvolj, učena ténj! bezvestnomu piscu, kosnutjsja k Tvojemù bezsmertnomu vencù!“

Poslednje besede pomenijo po naše blizu, kar bi se reklo:

„Dovoli neznanemu piscu, učena senca,

Dotékniti se tvojega nevmérjočega venca!“

Ljubka pozejija, kaj ne?! Res, stvar postaja čedalje imenitniša. Visokoblagorodni gospod statskij sovetnik Martin Matvejevič Hostnik v boju z učeno senco — to bo kaj posebnega, interesantnega! Gdo ne vidi v duhu ta hip dól na jasnem Rodu „einen Ritter hoch zu Ross“? Gdo ne misli nehote na ingenioznega hidalga v ponosni Hispaniji in na njegove sloveče hude sopernike, veterne máline? Pač prosi vis. g. Martin Matvejevič, naj se sme le dotekniti nekakega mojega — učena senca imam biti jaz — nevmérjočega venca, kar sicer ne bi bilo bog si ga vedi kaj strahovitega; jaz nesrečna senca tudi nisem tako nesterpljiva, da bi mu ne dovolila, ke bi vedela, da se me res kje kakov venec derži. Jako radovoljno bi ga celo ponudila in poklonila vis. g. statskemu sovetniku, da ga slobodno otiplje od vseh strani, in če mu bo prav, naj ga le kar na glavo dene in prosto nosi ko svojo last in pokrivačo. Jaz se namreč glede venca še dandanašnji držim tega, kar sem pred leti odgovoril — takrat sem bil namreč, upam, da še človek, ne sama senca — na neki ne čisto nepodoben naskok v „Slov. Narodu“:

„Obídy ne strašisi, ne trébuji véncá;

Hvalù i klevetù prijémli ravnodúšno

I ne ospárivaj glupcá!“

„Glupca“ seveda nikaker nočem imenovati vis. g. Martina Matvejeviča, saj ga bom še nadalje „ospárivál“; navesti sem moral poslednji verz tu, ker sem ga tudi tam, in to sem storil tolikanj rajši, ker sem dobil priliko popraviti naglas na „ospárivaj“; tam sem ga bil zaznamenal namreč napak „ospáriváj“. — To mimogrede. —

Za „vjenjéc“ potemtakem meni ni; na vse osebne ljubeznjivosti bi tudi najraji čisto molčal, prav kaker sem molčal pred leti na sumničenje, s katerim so se mi plačale neketere dobrohotne jezikoslovne opazke, ki me je pa pripravilo v sluh liberalizma, racijonalizma in kaj vem kakega grozovitega izma še, kaker se mi vsaj dopoveduje še dandanašnji. Meni torej gre, kaker pravim, ne za „vjenjéc“, le za resnico in pravico; to sem pripravljen priznati vselej in povsod, kjer se mi dokaže, in brez

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XVI. tečaj.

V Gorici, 1897.

I. zvezek.

Marija naše upanje.

Kako sladke so te tri besede nam vbogim Evinim otrokom v tej solzni dolini! Marija naše upanje! Premišljujmo je nekoliko.

1. Ako mi kaj upamo od kake osebe, moramo biti gotovi, da pozna ona naše potrebe; ker ako jih ne pozna nam tudi pomagati ne more, saj tudi mi ne moremo pomagati vbožčeku, ako ne poznamo njegovih potreb. Nu, pozna li Marija naše potrebe! Oh, in kako! Ona jih vidi v Bogu, ona posluša vse naše prošnje, nji ne ujde obeden naš zdihljej, obeno britko stokanje žalostnih in otožnih njenih otrok! In kako ne bi bilo vse to znano Mariji, keder je to znano angeljem? Marija zmirom gleda na svoje vboge otroke, na njih duše in telesa, na nevarnosti v katerih so, na britkosti, od katerih so obdani. Potolažimo se toraj in zaupajmo na Marijo. Bl. Amadej pravi, da tiste živali, ketere je videl Ezekijelj, da so imele polno oči na sebi, gotovo ne vidijo tako bistro, kaker vidi Marija vse naše potrebe. Človeku na tem svetu ni od Boga dano, tako globoko gledati v naša serca, kaker Mariji. Povej mi, vbogi terpin, nisi tudi ti poskušal vže večkrat to resnico? Reci da. Kolikokrat si kleče pred njo v kaki stiski slišal v sercu

neki skrivnostni glas, kateri te je zagotavljal, da Marija pozna tvoje nadloge in da ti bo pomagala?!

Oh kako hladí razburjeno človeško serce misel, da Marija vidi, posluša vse naše potrebe in da je zmirom pripravljena nam pomagati! Pozdravljajmo jo večkrat s tistimi presladkimi besedami sv. Cerkve: Upanje naše, bodi češčená! in pri tem pomislimo, da na morju tega težavnega, britkega življenja ni varnišega sidra od Marije!

2. Pomislimo nadalje, da ima Marija tudi vsmiljenje z nami, keder smo obloženi od križev in nadlog.

Pri Mariji ni, kaker je večkrat pri ljudeh, katerim so znane potrebe, ali ne morejo ali pa nočejo pomagati. Marija obenem vidi potrebe in ima vsmiljenje. Sijajen dokaz tega je čudež v Kani Galileji, kjer je Marija rešila iz zadrege novoporočence, ne da bi jo bi bil kedo prosil. V cerkveni zgodovini in v pobožnih knjigah se bere na tisoč dobrot skazanih ljudem od te ljubeznjive matere. Kako se je ona n. pr. v nemala v 13. stoletju za rešitev kristijanov, kateri so stokali pod Mavri na Španjskem! Neizmerno je njenó vsmiljenje do vbózih Evinih otrok! In tudi ako se nam kakšenkrat zdi, da za nas ne mara, da ne vidi in ne posluša milega stokanja, in zdihljejev našega britkosti polnega serca, oh ne mislimo, da je temu tako, temuč bodimo prepričani tudi takrat, da Marija misli na naš, in da se jej smilimo, bolj ko se smili nesrečen sin najboljši materi, kar jih je na svetu. Da je temu tako, nam dokazuje en zgled iz življenja sv. Alfonsa Rodrigesa. Bil je enkrat v groznih skušnjavah in po navadi se je zatekel k Mariji; ali zdelo se mu je da brez obenega vspeha, zato se je potožil Mariji: „Oh, ke bi ti vedela, o prečista Devica, kako te jaz ljubim! Ti mene ne ljubiš toliko, koliker jaz tebe.“ Ko je spregovoril te mile besede, se mu koj Marija prikaže, in ga po materinsko posvari rekoč: „Moj sin, ljubezen, katero imam jaz do tebe, je tako velika, da je tvoja proti nji le kaker senca proti soncu.“ — S tem je hotela reči: ne misli, da jaz ne občutim tvojih nadlog, in da ti nočem pomagati; ti se mi smiliš in te sè svojim materinim plaščem pokrivam, tudi ako ti tega očitno ne občutiš. — In vender, koliko je pobožnih duš, ketere, zato ker očitno ne občutijo Marijine pomoči, obupajo, in pravijo: saj mi nič ne pomaga moliti in zdihovati! Oh kako se one goljufajo misleč ta-

ko! Marija nas posluša v naših potrebah, smilimo se ji, in nam pomaga, akoravno se nam zdi nasprotno. Ona misli bolj na nas, ko mi na njo, in dostikrat nam je ravno takrat najbolj blizu s pomočjo, keder mislimo, da je najbolj daleč.

Oh ke bi mi enkrat dobro spoznali dobroto, ljubezen in sladkost tega materinega serca, kako bi imeli več zaupanje do njega v vsaki naši potrebi, in koliko več milosti bi od njega prejeli!

Prosimo v ta namen našo ljubo mater, da nam da milost zmirom bolj spoznati njeno materino serce. Ta milost bo mogočno mazilo vsem ranam našega britkega serca!

3. Marija je pa naše pravo upanje ne samo, ker pozna naše potrebe in ima z nami vsmiljenje, ampak tudi, ker nam ona o pravem času pomaga iz naših nadlog. Sicer pa je dosti nadlog in nesreč neizogibnih na svetu, ker so nasledki pokvarjene nature. Po prvem grehu je Bog preklel zemljo, ter jo obsodil da rodi ternje in osat, kateri tudi v resnici obdaja človeško življenje od rojstva do smerti. Trud, bolečine in smert, vse to in drugo je občna dediščina vseh Adamovih otrok. In vendar zna Marija vlivati na te globoke in skeleče rane blagodejno mazilo, katero nam dela križe in nadloge bolj prenosljive, da, nekaterih nas celò popolnoma reši. Po besedah sv. Pisma je Marija podobna zarji, ne samo zaradi njene lepote in drugih lastnosti, temuč tudi zato, ker zarja blago vpliva na bolnike; saj se oni toliko nje vesele, koliker jim je noč zoperna. Ali koliko bolj se imamo veseliti mi vsi blagodejne zarje Marije, ketera neprenehoma rosi na nas vsakoverstne dobrote! Kaj ne, britkosti polna duša, da nisi nigdar vzdignila objokanih oči k tej zarji, da ne bi bila od nje potolažena? Prav ima sv. Bonaventura, kateri piše, da Marija zmirom in povsod skerbi za terpine, tako da se zdi, kakor da ne bi imela družega opravila kakor pomagati stiskanim. (Med. sup. psal. XIX. ap. Cabrini).

Kedo bi mogel popisati število tistih, katerim je ona britke solze obrisala? Koliko jih je ona rešila velikih nevarnosti! Koliko jih je, katerim je ona bolečine polajšala in v britkosti jih potolažila! Brezštevilnim je pa izprosila neprecenjeno milost mirne vdanosti v voljo božjo v vsakoverstnih nadlogah. Zato nas tudi sveti očetje navdušujejo k neomejenemu zaupanju na Marijo, in sv. cerkev je ne neha pozuravljati s presladkim

naslovom: upanje naše! Da, ona ji daje celò slavno ime „matere svetega upanja“.

Res je, da nas Marija zmirom ne vsliši. Zakaj pa ne? Ker je to za nas bolje. Saj tudi dobra mati ne dovoli vselej željam ljubljenega otroka; ona ga pusti jokati, raje ko mu dovoliti, kar bi mu škodovalo. Tudi Marija dela tako z nami. Ona vsliši naše želje, keder je to v našo korist, in nas pusti jokati, keder bi nas sè vslišanjem poškodovala. Zatecimo se k nji v vsaki potrebi, in ako nas ne vsliši, ne godernjajmo, in ne mislimo, da za nas ne mara. Ako ti ona od Boga ne izprosi milosti, za katero jo prosiš, ti bo izprosila gotovo druge milosti, še bolj koristne tvoji duši, ti bo izprosila vdanost v voljo božjo, kar ti bo tako polajšalo tvoje križe in nadloge, da se ti bo zdelo, kakor da jih nemaš; pri tem boš pa imel še zasluženje pred Bogom, katerega ne bi imel, ke bi ti ona križe vzela.

Ne vtrudi se v molitvi, akoravno vže dolgo časa prosiš za kako milost. Moli pred Marijo, jokaj se iz zdihuj, rekoč, da akoravno se ti zdi terdo njeno serce, da vender v njo upaš, in za gotovo od nje pričakuješ to, za kar jo prosiš. In bodi tudi prepričan, da boš od tako dobre matere zadobil kar želiš, saj v njo ni odeden zaupal in bil osramočen.

P. H. R.

Sv. Ludovik,

škof, spoznavavec pervega reda sv. Frančiška.

P. C. L.

Pri Pamploni na severnem Španskem je bilo, kjer je leta 1520 mlad stotnik plemenitega stanu sè svojo mladeniško serénostjo in hrabrostjo vodil svoje vojake zoper Francoze, ki so si na vso moč prizadevali močno terdnjavo dobiti v svojo last. Nesreča je hotela, da je v sredi boja topniška krogla zadela hladnokervnega stotnika ter mu desno nogo zelo poškodovala. Ranjenca so prenesli v bližnjo grajščino, ki je bila last njegovega očeta in ji je bilo ime Lojola. Tu je 29letni mladenič moral prestajati velike bolečine in že je bil blizu smerti, pa Bog je hotel nekaj posebnega doveršiti po njem, zato ga je ču-

dežno smerti obvaroval ter mu ozdravil nogo. Ali do tedaj je moral ležati v postelji več mescev in ni čuda, ako je mlademu, po velikih rečeh hrepenečemu duhu dolg čas postajalo. Da se ga pa znebi, poprosi za kako knjigo, s katero bi se mogel kratkočasiti. Iskali so po gradu, ali niso druge našli, kakor življenje svetnikov. Ker ni bilo njegovim željam primernišega bera, je bil tudi s tem za silo zadovoljen, samo da si nekoliko dolgi čas prežene. Res se mu od začetka vse suhoparno dozdeva, kar je v tej knjigi bral; pa koliker bolj jo pregleduje in prebira, tolikanj bolj se mu dopada; naposled ga je branje zelo mikalo in neko čudovito hrepenenje je prevzelo njegovo dušo. Premišljeva, kako so možje najvišjih stanov zapuščali svet, kako so si se vso gorečnostjo prizadevali svetniki vsakega stanu, vsake starosti, da bi koliker le mogoče dosti dobrih del storili, ž njimi Bogu služili in si srečno večnost v nebesih zagotovili, premišljeva, pravim, vse to je bil tako prevzet, da je sklenil tudi on tako živeti, ker je spoznal, da je tudi on otrok ravno tistega Boga, kateremu služiti je dolžnost slehernega človeka, da ima tudi on nevmerjočo dušo, katero mora rešiti, da so tudi njemu pripravljena v plačilo sveta nebesa, za katera se mora truditi v življenju. Kar je mladi stotnik v svoji bolezni terdno sklenil, to je ozdravljen takoj izvrševati pričel in tudi serčno izvršil, ker je postal velik svetnik in vstanovitelj mogočne družbe, ki si je vsaki čas prizadevala braniti sveto Jezusovo cerkev in plodonosno delati za dušno zveličanje človeškega rodu.

Dragi bravec, lahko si že spoznal, katerega svetnika sem ti s temi versticami pred oči postavil, da namreč mislim svetega Ignacija Lojolanskega, vstanovnika družbe Jezusove ali reda jezuitov. Pa rekel mi bodeš, kaj pač to spada k življenju sv. Ludovika škofa, kateri je nad poldrugo sto let poprej živel in katerega življenje se tu napoveduje. Le počasi, dragi bravec! Kmalu boš videl in spoznal, zakaj pričenjam z dogodkom iz Ignacijevega življenja. S tem dogodkom sem ti hotel pokazati, kako koristno je branje življenja svetnikov, da boš o tej koristi prepričan s toliko večjo pridnostjo prebiral „Cvetje“, ki ti vsako leto predstavlja tega ali onega ali tudi več svetnikov zlasti iz treh redov sv. Frančiška ter te tako vabi, da njih življenje premišljuje, njih čednosti koliker mogoče posnema in tako po njih zgledu svojo nevmerjočo edino dušo zveličaj. Da smo za to leto izvolili

mej drugimi sv. škofa Ludovika, k temu nas je spodbudilo to, ker se letos obhaja šeststoletnica njegove svete smerti, za katero se v Rimu velike priprave delajo. Poglavitna slovesnost se bo veršila v našem arčeljskem samostanu.

Pa še nekaj družega je, kar nas je nagnilo za letos ko obhajajo sv. oče svojo tretjeredno 25letnico, podati življenja sv. Ludovika. Ravno temu svetniku se imamo namreč v nekem oziru zahvaliti, da imamo svetega očeta Leona XIII.

Stari stariši svetega očeta, namreč Karelj grof Peči in njegova žena Ana Marija, rojena Jakovači iz Karpineta, nista imela otrok, kar je njima in drugim veliko žalosti prizadevalo, ker so ju vsi zelo čislali in spoštovali. Leta 1767 pa je k njima prišel neki frančiškan, p. Rajmund iz Rima, ter jima je prigovarjal, naj se sè vso gorečnostjo in pobožnostjo zaupljivo priporočita svetemu Ludoviku škofu, on jima bo od Boga izprosil milost, da bo njiju zakon se sinom blagoslovil. Tudi jima svetuje, naj Bogu obljubita, da bodo novorojenčku pri svetem kerstu dali sv. Ludovika za patrona, in da hočeta v znamenje hvaležnosti vsako leto slovesno praznovati njegov godovni dan, namreč 19. avgusta, in njemu na čast opraviti devetdnevnic. Kar sta sv. Ludovika prosila, to jima je Bog po ujevovi priprošnji tudi storil; rojen je bil Ludovik Peči, ki je potem bil srečni oče sedanjega papeža.

Preden pa začnem z opisovanjem življenja sv. Ludovika naj mi bo dovoljeno častitim bravcem „Cvetja,“ zlasti pa udom svetnega tretjega reda prav gorko na serce položiti to trojno prošnjo: 1.) Da se Bogu in njegovemu služabniku sv. Ludoviku prav priserčno zahvalimo, da nam je po njegovi priprošnji dal tako učenega in modrega Leona XIII. vidnega poglavarja svete cerkve. 2.) Da Boga prav goreče prosimo, naj bi po svoji neskončni modrosti in previdnosti podaljšal življenje svetemu Očetu in bi jim dal uživati sad Njihovega nevmornega prizadevanja, da bi namreč z večo prostostjo mogli kermiti čolnič svetega Petra, sveto rimsko katoliško cerkev. 3.) Da bi vedno bolj spoznavali tega svetnika in se z vedno večo zaupljivostjo priporočevali mogočni priprošnji svetega Ludovika, kateri je kaker bomo v sledečem videli, najlepši zgled vseh čednosti in kreposti vsim stanovom, zlasti pa redovnikom, duhovnikom, škofom in še posebno vsim, kateri so sklenili hoditi po poti kerščanske popolnosti. Sv. Ludovik, prosi za nas!

1. *Poglavje.*

Rojstvo in otročja leta sv. Ludovika.

Ni ga na svetu tako dragocenega zaklada, kaker so otroci, ketere Bog izroči zakonskim starišem, ker on jim izroči v prvi verstvi njih nevmerjoče duše, katere je sam po svoji podobi in podobnosti vstvaril in ketere je Jezus Kristus se svojo dragoceno kervjo odkupil. Stariši so tedaj ali bi vsaj morali biti vidni angelji varihi svojih otrok, da jih varujejo, branijo in jih tako srečne pripeljejo v naročje onega, ki njim jih je v varstvo izročil. To so dobro spoznali stariši sv. Ludovika, posebno njegova mati, katera je imela, kaker bomo pozneje videli, to silno redko srečo, da je bil njen sin za svetnika razglašen, ko je ona še živela in je tako podobo svojega otroka sè svojimi telesnimi očmi videla na oltarji. Stariši sv. Ludovika so bili Karelj II napolitanski in sicilijski kralj in njegova žena Marija Ogerska. Karelj II. pa je bil sin onega Karlja Anžuvskega, kateremu je papež Urban IV. ponudil sicilijsko krono, ko ga je zoper Manfreda, ki je papeževo deržavo napadal, branil in ga pri Beneventu tudi premagal. Ker je bil Karelj Anžuvski brat francoskega sv. Ludovika in blažene Izabele, tedaj je bil naš Ludovik v bližnjem sorodstvu s tema svetnikoma, Marija Ogerska pa, njegova mati, je bila hči Štefana IV. ogerskega kralja, ki je bil brat blažene Kunegunde in blažene Jolente iz reda sv. Klare in vnuk svete tretjerednice Elizabete. Tedaj tudi od materine strani je bil sv. Ludovik sè svetniki v sorodstvu. Iz tega kraljevskega zakona je bilo štirinajst otrok, Ludovik je bil drugi izmej njih ter je zagledal luč tega sveta mesca februarja leta 1274 v mestu Brinjole v francoski Provansi. Čudna so pota previdnosti božje! Ravno tisto leto namreč je vmerl sveti cerkveni učenik in kardinalj Bonaventura, ki se je kaker krasna zvezda svetil v sveti cerkvi in na nebu frančiškanskega reda; in kose je ta zvezda skrila, je Bog svoji cerkvi in frančiškanskemu redu podaril drugo, ki se je enako svitlo žarila. Ko je bil otrok kerščen, je njegov oče hotel, da bi bil Ludovik imenovan, da bi potem posnemal čednosti svojega sorodnika sv. Ludovika francoskega kralja, ki se je bil štiri leta poprej preselil v srečno večnost. Tudi pri tem je delala modra božja previdnost, da je namreč mej štirinajstimi otroci ravno Ludovik podedoval ime

svojega svetega sorodnika, ker s tem je Bog pokazal, da je nje-
ga izvolil, da postane tako rekoč dragocena posoda svetosti in
obilnosti božjih milosti. To spričuje tudi verjetna izjava njego-
ve pobožne matere, ketera je spričevala, da je mladi Ludovik,
odkar je prišel k pameti, dajal očitna znamenja, da ga je Bog
obdaril s posebnimi blagoslovi in milostmi. Že v svojih otročjih
letih je pokazal, da nima nikakeršnega dopadajenja in veselja
do otroških igrač in kratkočasov, katerim je navadno mla-
dina v.lana; njegova nedolžna duša ni našla v njih nič, kar bi
ji zadostovalo; svoje veselje je iskala le v molitvi in branji po-
božnih knjig, v vaji raznih čednosti in opravljanju dobrih del
vsmiljenja. Navadno je bil Ludovik tih in resnoben, tako da so
se domači in zunanji čudili, kako more v tako nežnem otroku
biti že tolika resnoba in tako možato obnašanje.

Ne pa samo te čednosti so bile, ki so lepšale nedolžno dušo
sv. Ludovika; pridružila se jim je že v otroških letih ljubezen
in nagnjenost do ostrega pokorjenja. Njegovi telesni udje so bili
še šibki in slabotni, niso bili še sposobni, da bi se v njih razo-
devali poniževalni nasledki izvirnega greha, pa vendar jih je že
takrat krotil in vpogibal v sužnost duha. Komaj sedemletnega
dečka je skerbna mati večkrat zasačila, da se po noči ni vlegel
v mehko posteljo, mariveč je ležal na golih tleh. Njegovo naj-
veče veselje je bilo, keder je smel iti v kako cerkev in obiskati
Jezusa v najsvetejšem zakramentu; rad je tudi zahajal v kak
samostan, da je slišal, kako so se tamkaj pogovarjali o svetih
rečeh, ter je s tem svojim pobožnim nagnjenjem že razodeval svoj
prihodnji poklic za duhovno redovniško življenje.

Ko je tako mladi Ludovik rastel in napredoval v starosti
in dopadajenju pri Bogu in ljudeh in se je vedno bolj oklepal
čednostnega življenja, je že Bog pokazal, kako mu je dopadljiv;
poslal mu je ostro poskušnjo, da se izpolnijo besede svetega Du-
ha, ki pravi, da koger Bog ljubi, tistega tudi tepe. Bilo je nam-
reč l. 1282, za časa papeža Martina IV. ko so bile na sicilij-
skem otoku tako imenovane sicilijske večernice. Stari oče našega
Ludovika, Karelj I. Anžuvski, je našuntan od Petra, aragon-
skega kralja, tako kruto in grozovito podložnike zatiral, da Nea-
poljci in Siciljanci niso več mogli niti hoteli prestajati toliko krivic
in tako brezobzirnega ravnanja. Mej tamkajšnjimi prebivalci je bi-
lo mnogo francozov, ki so bili sè svojim kraljem tjakaj prišli in se
tam naselili. Ti ne samo da so domačine izkoriščevali ter se ž nji-

hovimi žalji redili in svoje premoženje množili, zraven tega so tudi laške narodne šege in navade zasmehovali, kar seveda domačim nikaker ni dopadalo. Mej večernicami na velikonočni pondeljek pa se je neki nesramen francoz še prederznil v cerkvi neko pošteno ženo nadlegovati, in to je njenega pričujočega moža tako razserdilo, da je svoje bodalo francozu mej rebra porinil ter ga pri tisti priči vsmertil. To se je se ve kaker blisek hitro po mestu zvedelo in nasledek je bil, da so tudi drugi možje po tujih francozih planili in vsacega vmorili, ki jim je v roke prišel. Karelj I. se je hotel za ta kervavi in krivični zločin maščevati in sicilijansko kraljestvo ohraniti. Od vsih strani je začel nabirati vojake, da bi z njimi sicilijance pokoril. Ko je bil iz tacega namena v Kalabriji in Puliji, je njegov sin, namreč oče našega Ludovika, napadel se svojimi četami aragonsko brodovje, pa aragonce so ga premagali in vjeli ter kot vjetnika odpeljali na Španško. Ko kralj Karelj I. izve, da se je namreč njegov sin tako ponesrečil, si je vzel to tako k sercu, da je nevarno zbolel in v kratkem času tudi vmerl. Njegov sin Karelj II. ki je bil pravi prestolonaslednik, se je želel vsesti na prestol svojega očeta; trudil se je tedaj na vse mogoče načine, da bi mu aragonce zopet poverili prostost. Po dolgem prizadevanju se mu je naposled posrečilo, da je smel zapustiti Barcelono, kjer je bil vjet in se odpraviti v svoje kraljestvo, pa le pod tem pogojem, da namestu sebe pošlje v Španjsko tri svoje sinove in 50 plemenitašev v zastavo. Oče se je temu vdal in poslal je v zameno svoje tri sinove Ludovika, Roberta in Rajmunda.

Ludovik je imel komaj 13 let, ko so ga na Španjsko odpeljali ko vjetnika ali v zastavo namestu očeta. V stanovanje mu je bil odločen neki grad, Surana, v mestu Barceloni. Kako da je mladega Ludovika serce bolelo, ko so ga tako se silo ločili od ljubljenih starišev in še posebno od pobožne matere, to si moremo lažje misliti, kaker pa povedati. Toda tudi v tej nesreči in nadlogi ga je podpirala njegova pobožnost in zaupanje v božjo previdnost, ostal je vesel in dobre volje, ker je njegova nedolžna pobožna duša dobro spoznala, da vse nadloge, katere Bog pošilja, morejo človeku le koristiti, ako jih s popolno vdanostjo prenaša, in da Bog tudi takrat ne neha človeka ljubiti, ko ga se šibami strahuje. Ta misel mu je sladila sedemletno jetništvo, ko je bil prisiljen živeti ločen od svojih ljubih, tako da je vse s popolno vdanostjo prenašal in zraven tega tudi svoje brate z

besedo in zgledom tolažil in oserčeval, da sta tudi ona dva teža-
ve jetništva lažje prenašala.

Vprašali so ga neki krat, kako je mogoče, da je mej toliko
britkostmi in tolikim terpljenjem mogel svojo dušo tako mirno
ohraniti, kako je mogel tako hladnokervno, s tako veselim obra-
zom vse to prenašati? Ludovik je odgovoril: „Kedor je prijatelj
božji, temu več hasnijo bridkosti in terpljenje, kaker pa sreča in
pozemeljske dobrote, zakaj, keder nas nesreča od vseh strani na-
pada, tedaj se pred Bogom ponižujemo, nasproti pa, če nas sreča
obdaja, tedaj se kaj radi prevzamemo, naše misli se vedno bolj
od Boga oddaljijo in strah božji vedno bolj gine. Sreča nam je
zato tako škodljiva, kaker je neveden in nespreten zdravnik
škodljiv bolniku; bolj ko smo srečni v pozemeljskih rečeh, bolj
na duhu slepi postajamo in nespametno živimo. Zavoljo tega po-
milujem ko nesrečnega, koger še ni zadela nobena nezgoda, ker
človek ne spozna samega sebe, če ne čuti pokorivne šibe, ali pa
ne dopada Bogu, ker je nezmožen in nesposoben za bojevanje v
terpljenju. Vedno je dobro, da nas kaka nadloga tare, ker smo s
tem na poskušnji; zakaj Boga ljubeče serce mirno ostane in ne
poprašuje, zakaj Bog bridkosti pošilja, zakaj tepe človeka.“

Tako popolno je bil Ludovik vdan v božjo voljo ves čas
svojega sedemletnega jetništva; samo enkrat je bilo, da je Boga
prosil, naj bi ga rešil, pa pristavil je, če bi prostost kaj ne ško-
dovala njegovi duši. Večkrat je terdil, da koliker je na njem sa-
mem ležeče, bi nigdar ne zamenjal teh bridkosti s vsem boga-
stvom celega sveta, zakaj neizmerni so bili dobički, s katerimi je
tisti čas svojo dušo bogatil. Ko je premišljeval duhovne darove,
ki mu jih je Bog v teh sedmih letih tako obilno delil, je klical s
psaljmistom: „Veselimo se tistih dni, v katerih nas je Bog poni-
žal, in tistih let, v katerih smo v britkostih bili.“ Psl. 89, 15.

2. Poglavje.

Ludovik hodi v samostansko šolo in kako je vesten v porabi časa.

„Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, se bo posekalo in
v ogenj verglo.“ S temi besedami nam je hotel Jezus povedati,
da vsaki kristjan, ki je kaker sadno drevo vsajen v krivnostni
vert svete katoliške cerkve, mora tudi dobrega sadu prinašati t.
j. sadu svetih čednosti, dobrih del in bogoljubnega življenja. Pa

on ne pravi, drevo, katero ni rodilo, ali katero ne bo rodilo, ampak on pravi, katero ne rodi, da s tem naznani, kako da mora, pobožni kristijan neprenehoma Bogu dopadljiva dela delati. Ni tedaj zadosti, ako si v preteklosti dobro delal, ali če praviš, da boš pozneje to storil; zdaj, v sedanjosti moraš dobro delati, zdaj moraš biti rodovitno drevo, ako hočeš tako srečen biti, da te bo enkrat Bog presadil v vert večnega veselja, v nebeški raj, zdaj, vsaki dan, vsako uro, vsaki trenutek moraš biti rodoviten v čednostih, ako hočeš biti Bogu dopadljiv. Tako je ravnal Ludovik od perve svoje mladosti; vse svoje življenje in vsaki trenutek tega življenja je vporabljal v božjo čast in v svoje posvečenje.

Že perve dni, ko je dospel v Barcelono, so ga izročili manjšim bratom tamkajšnjega samostana, da bi ga odgojevali in podučevali ne samo v vseh znanostih in vedah, ketere so bile potrebne za mladega plemenitaša kraljevskega rodu, ampak v prvi versti, da bi njegov um in njegovo serce blažili sè znanostjo čednostnega življenja. Da se je Ludovik sè vso gorečnostjo mladeniškega duha poprijel tega potrebnega učenja, ki je imelo biti podlaga k duhovskemu stanu, po katerem je tolikanj hrepenel, tega nam ni treba dopovedovati. Tudi se že samo ob sebi razume, da je v učenju zelo napredoval; ne samo, da ga je k temu navduševala njegova lastna ukazeljnost, mnogo so pripomogli tudi vneti in učeni učitelji, katere je imel v samostanu. Imenuje se nam neki pater Poncij Karbonelli, katerega so vsi slavili ko moža posebne svetosti in učenosti, učen je bil zlasti v svetem pismu; dalje p. Frančišek Skareria, ki je bil pozneje škof Segetanski; p. Peter, ki je bil tudi za škofa posvečen v Epulani; p. Forcij in p. Frančišek Bruno iz Apta, ki je bil Ludovikov spovednik. Pod vodstvom teh učenih mož je Ludovik napredoval v vsih božjih in človeških znanostih, kar je očitno pokazal v neki učeni obravnavi ki se je veršila v Barceloni v pričo mnogih učenjakov. Kako je bil Ludovik učen, je pokazal tudi pozneje ko škof v svojih pripridigah. Pridigal je s toliko lehkoto, zgovornostjo in učenostjo, da so se vsi čudili, in splošno je bilo mnenje, da mu je naravnost Bog sam vlil tolike darove. Pri neki priložnosti je Ludovik pridigal v kardinaljskem zboru v pričo več drugih duhovnikov in knezev, pa govoril je s takim prepričanjem in v tako veliko splošno korist, da so se na njem videle vresničene besede Kristusove, ki je rekel aposteljnomo, da bo Duh nebeškega očeta v njih govoril.

Da je Ludovik tako v vsih vedah napredoval, pa je pripisati vendar tudi tistim pomočkom, katerih se je pridno posluževal pri učenju. Ko je bil namreč sklenil, ha hoče vse svoje dušne in telesne moči v to obračati, da se koliker mogoče potrebnih reči nauči, potem je tudi ves čas vestno v to vporabljal. V tem je bil tako vesten in natančen, da si je za vsako uro odločil, kaj hoče delati, in cel dan si je razdelil v molitev in učenje, tako da ga ni bilo trenutka časa, v katerem bi bil brez kakega koristnega dela. Tisti čas, ki mu je bil odločen, da bi se se svojimi tovariši razgovarjal ali kratkočasil, ni tratil s praznimi pogovori ali nečimernimi igrami, tudi takrat je že tako govoril ali kaj takega počel, kar mu je za dušo koristno bilo in če je le mogel, je svoje tovariše zapustil in šel v samostan, da se je tamkaj z redovniki kaj pametnega in koristnega pogovoril.

Dragi bravec, posnemaj v tem tudi ti mladega Ludovika; vestno vporablaj čas, keterega ti Bog daje, delaj za svoje dušno zveličanje in spolnuj zvesto dolžnosti svojega stanu. Saj veš, kaj pravi sveti Pavel v svojem listu do Tesaloničanov, da je človek za delo vstvarjen. Torej je vsakega dolžnost, da dela, naj si bo bogat ali vbog, gosposki ali kmetiški, ker je vsem brez razločka govoril Bog, ko je prvemu človeku Adamu rekel: „Bodi prekleta zemlja v tvojem delu, v trudu se boš od nje živil vse dni svojega živiljenja. Ternje in osat ti bo rodila. V potu svojega obraza boš kruh jedel, dokler se ne poverneš v zemljo, iz katere si vzet.“ Nihče tedaj ni izuzet od te splošne postave, vsaki mora delati po stanu, v katerega ga je postavila previdnost božja. Zraven pa tudi pomisli, da je lenoba začetek in učiteljica vsih napak in hudobij, nasproti pa sovražnica in nasprotnica vseh čednosti. Kaker se voda, ki mirna stoji, vsmradi in se v njej vsakoverstne živalice zarede, tako tudi človek, ki se lenobi vda, kmalu pade v marsiketere nerednosti in pregrešna nagnjenja, kaker vidimo pri kralju Davidu, pri močnem Samsonu in modrem Salomonu. Varuj se torej lenobe, svari sv. Avguštin, ker nisi svetejši od Davida, ne močnejši od Samsona in tudne modrejši od Salomona.

3. Poglavlje.

Kako je Ludovik sveto čistost ljubil in samega sebe zatajeval.

Videli smo, kako je Ludovik vestno vporabljal čas in se varoval lenobe, kako se je pa rad pogovarjal s takimi, od kete-

rih si je kaj v svoj dušni dobiček pridobival; ravno tako se je ogibal vsega, kar bi bilo le količkaj moglo žaliti njegovo ljubezen do svete čistosti. Je pa tudi ni čednosti, ki bi Bogu tako dopadljiva bila, kakor je čednost svetega devištva. Bog sam imenuje v svetem pismu čiste duše svoje ljubljene prijateljice, neveste božjega jagnjeta, pervince svojih izvoljenih. Čiste duše so kakor beli golobčki, kateri se varujejo vmazanih tal, sedajo na čiste oljike in iščejo zavetja v najsvetejšem naročju Jezusovem. One so svetišče in tempelj kralja vseh kraljev, pozemeljski angelji, in veselje nebes, kjer jim je pripravljeno posebno veselje, nenavadna čast in imeniten prostor, one sledijo božjemu jagnjetu in prepevajo pesem, ketere ne more nihče drugi peti. To neizmerno vzvišenost in neprecenljivo vrednost čistosti je dobro vedel ceniti mladi Ludovik in ljubil je to angeljsko čednost tolikanj, da se je ne samo v prvi mladosti, ampak ves čas svojega življenja skerbno ogibal vsega, kar bi jo moglo le naj manj kako omadeževati. Ogibal se je vsacega tudi še tako nedolžnega in poštenega občevanje z osebami družega spola; nigdar ni dovolil, da bi katera ženska po kakeršnem opraviilu koli prišla v njegovo stanico, nigdar se ni z nobeno sam pogovarjal razen se svojo materjo ali sestro, in keder je moral s kako žensko govoriti, je ni v obraz pogledal, ampak je vedno pred se na tla obračal oči. Zavoljo te njegove velike sramožljivosti so ga povsod zelo spoštovali; na kraljevem dvoru ga niso drugače imenovali kakor „angelja“. Ko se je po sedemletnem jetništvu v Barceloni vernil v naročje svoje družine v Sicilijo, mu je mati vsa srčena do Florence na proti prišla, in ko ga je zagledala, ga je hotela objeti in pritisniti ne svoje materino serce ter poljubiti. Ludovik pa se je objemu in poljubu lastne matere odmeknil in ni dovolil, da bi mu na tak način svoje veselje naznanjevala. Materi se je tako obnašanje ljubljene sinu zelo čudno zdelo; vsa nekako vznemirjena ga vpraša: „Kako, ali nisem jaz tvoja mati, zakaj ne pustiš, da bi te objela in poljubila?“ Ludovik pa ji poln ljubezni in ponižnosti odgovori: „Pač dobro vem, da ste vi moja mati, vem pa tudi, da zavoljo tega ne prestajate biti ženska, ketere se mora služabnik božji ogibati, ne pa dotikati.“

Njegovi bratje kakor tudi druge verjetne priče so pričale, da ga nigdar ni bilo slišati, da bi bil pregovoril kako besedo, ki bi bila le količkaj nespodobna. Mej brati, ki so bili z njim v jetništvu, je bil on starejši; vsled tega je ne samo svojima bra-

toma, ampak tudi drugim tovarišem ostro prepovedal kedaj kaj manj spodobnega se pogovarjati, in če se je kateri prederznil temu zoper ravnati in mu je kaka nespodobna beseda iz ust ušla, ga je s tem kaznoval, da je moral pri nepogernjeni mizi obedovati. Da je mogel svoje počutke in vsakemu človeku več ali menj prirojeno nagnjenje do poželjivosti tolikanj bolj krotiti, je nosil na golem životu ostro srajco in prepasan je bil vedno z vervco, na kateri je bilo več debelih vozlov, ki so se vjedali v njegovo deviško telo. Ležal je navadno popolnoma oblečen in kaker smo že zgoraj omenili, najraje na terdih tleh. Pred prazniki Gospodovimi in Matere Božje se je navadno ostro postil; nič drugega ni zavžil kaker košček suhega kruha in kozarec vode. Vsako noč in večkrat tudi po dnevi se je do kervi bičal, kar je ostro izverševal tudi še potem ko je bil že za škofa posvečen. Da bi se popolnega, čistega in neomadeževanega ohranil, je hotel, da sta vedno po dva redovnika frančiškana v njegovi izbi spala, ali pa tudi trije.

Kaker je bil pa čujoč in previden, da bi svojo čistost varoval in ohranil, vendar ni bil obvarovan skušnjav, katere so tudi njega napadale. Večkrat so namreč k njemu v grad Surana zahajali dvorniki, ki so se nespodobno obnašali in s tem razodevali svojo dušno spačenost; kaker so sami raskošno in pregrešno živeli, tako so hoteli tudi nedolžnega Ludovika vjeti v nastavljene zanjke. Pa svetega mladeniča je pri takem brezbožnem prizadevanju in zapeljevanju sveta jeza obšla; z ostro besedo je zavračal njih peklensko prizadevanje, obsojal je njih gerdo govorjenje in če drugo ni zadostovalo, jih je zapodil sè vso odločnostjo iz svojega stanovanja, tako da so ga morali zapustiti osramočeni. Nekega dne se je zgodilo, da je tak malopridnež k njemu prišel in ga je hotel pripraviti, da bi odjenjal od svojega čistega življenja, češ, da si bo s tem mnogo olajšal in okrajšal terpljenja polno jetništvo. Ludovik je zaerdel, ko je ta nesramni svet slišal in ves nevoljen mu je odgovoril: „Ali ni že dosti žalostno, da je moje telo v sužnosti? Hočeš li, da bo tudi moja duša zdihovala v še bolj nesrečni sužnosti greha? Če nas že tako močno žali in nesrečne stori, ko ima naše telo kaj neprijetnega prestajati, kako naj bi nas še le peklo in bolelo, ke bi tudi duša morala zdihovati v naj večji nesreči, ketera se le misliti da, v nesreči smertnega greha? Oh, nigdar naj se ne zgodi, da bi se to moje telo, katero sem popolnoma Gospodu po-

svetil in daroval na kak pregrešen način omadeževalo. Ako je že telo v ječi, vsaj duša naj ostane v prostosti! Bog me bo podpiral sè svojo mogočno milostjo, da si ohranim ne le dušo, ampak tudi telo v popolni njegovi službi.

O sveta neomadežana čistost, kako drag nebeški zaklad si ti! Več si vredna kaker celo življenje. Premisli to, o kristijan, ko si slišal, kako visoko je cenil deviški Ludovik to najlepšo čednost in kako si jo prizadeval ohraniti. Ljubi čistost tudi ti in na vso moč si prizadevaj, da jo svojemu stanu primerno ohraniš. Ali kako hitro je ta deviška čistost omadežana, kako hitro celo zgubljena! Poglej belo lilijo, ona je znamenje svete čistosti; kako je lepa, ko na vertu raste! Bela je kaker sneg, ki je ravno zapadel. Dotekni se je pa le s količkaj vmazano roko, berž se ji pozna gerda maroga. Tako je tudi z deviško čistostjo; najmanjša nespodobna misel, nepremišljena beseda, nerodno obnašanje ji naredi gerdo pego. Posluži se tedaj znanih pripomočkov, da tega predragega zaklada ne zgubiš, posebno pa stori to-le:

1. Ogiblji se slabih priložnosti, zakaj kedor nevarnost ljubi, se tudi pogubi v nji.

2. Nigdar ne nehaj krotiti svojih počutkov, posebno oči, ušes in jezika kaker tudi vsega svojega telesa; počutki so namreč, skozi katere se prikrade greh v človeško serce.

3. V skušnjavah se spominjaj božje pričujočnosti in prosí Boga vsaki dan za dar čistosti.

4. Prejemaj pogostokrat in vredno zakrament sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa.

5. Priporočuj se v varstvo kraljici vseh devic in drugim patronom svetega devištva in nikar se ne pozabi spominjati tudi svetega Ludovika.

Ako se boš teh pripomočkov posluževal, si boš gotovo ohranil ta neprecenljivi zaklad.

Vedno naprej, zmirom pogumno dalje!

Po besedah sv. Bernarda ima Jezus mnogoverstne služabnike. Eni so taki, ki ga preklinjajo. Ti so zlobni služabniki in hodijo po potih, ki so Kristusovim do cela nasprotni.

Drugi, na mesto da bi mu sledili, hočejo hoditi pred njim;

s tem namreč, da svoji lastni sodbi podmečejo sodbo tistih, ki jih v imenu Jezusovem vladajo.

So pa zopet tretji, ki sicer za njim hodijo, pa ga ne dohite, ker se prepočasi in brez poguma za njim pomikajo.

Naposled so taki, ki v resnici hodijo za svojim nebeškim učnikom Jezusovo.

H katerim spadaš ti, ljubi kristijan, in ti, dragi tretjerednik? —

Prava vnema ne obstoji v čutnih sladkostih, ampak v popolnosti volje; tudi ne ostoji v tem, da velika dela opravljamo, temuč veliko bolj v tem, da jih posvečuje dobra volja in dober namen. Mali vinar, ako ga darujemo z dobrim srcem, je Bogu neprimerno ljubši ko najdražji darovi mlačnega serca. Bog za nas toliko stori, mi pa tako malo za njega! Storimo vsaj to malo z ljubeznjivo in pravo vnemo!

Popotnik, ki ne gre dalje, zavoljo tega še ne gre nazaj. Vse drugači je pa v duhovnem življenju. V čednosti ne napredovati se pravi nazadovati; ne poboljšati se, je toliko kaker poslabšati se; ne obogateti je obožati. Milost noče ostati nerodovitna; milost je božja setev, ki mora vselej kaliti in vselej roditi.

Ljubezen ne more biti nigdar mlačna; podobna je ognju, ki nikoli ne pravi: „Dovolj je“; ljubezen ali gori ali pa vgasne.

Drevo, ki ne rodi sadu, posekamo.

Življenje na svetu je podobno čolnu, ki se pelje po močni reki navzgor. Pri tem je le dvoje mogoče: ako je veslač dovolj krepak, se bo dalje pomikal, ako pa ne, tedaj ga močni tok sebo dervi. Nikjer ne najdemo miru kakor v pristanišču; pristanišče našega življenja so pa nebesa.

Odpri oči in priznati boš moral, da so služabniki tega sveta veliko previdniši, veliko bolj čuječi in mnogo bolj delavni za časne dobrote ko pa božji služabniki za večne.

Kaj dela kupec? Ali je morda zadovoljen z malim dobičkom, s katerim more izhajati? Ali se mariveč ne trudi na vso moč, da bi obogatel? Ali si ne prizadeva državni služabnik, da bi se vedno višje in višje povspel v častni službi? Je li ne skerbi vsak umetnik, da spopolni svoje znanje?

Pa naj bi kristijan tako malo cenil božje prijateljstvo, da bi se prav nič ne potrudil vedno bolj ga okrepiti? In naj se kristijanu milost božja in večja slava v nebesih zdi tako malenkostna, da bi se je prav nič ne prizadeval pomnožiti?

Ničeser ni na svetu, kar bi ne hrepenelo po vedno večji popolnosti. Poglej v naravo; opazuj, kaj se godi na tvojem vertu Šibko, neznatno rastlinico vsadiš v zemljo; rastlinica postane ščasoma drevesce in to mogočno drevo, ki zeleni, cvete in bogato rodi.

In naj zlužabnik božji sam zanemarja popolnost!

Zato pa: **n a p r e j!**

Služabniki sveta se v potu obraza trudijo za prazne pene, za prazno senco namišljene sreče: da, trudijo se na vse mogoče načine in vedno, edino smert vstavi njih želje, pomiri hrepenenje in prečerta njih naklepe. Stori ti za večno krono to, kar delajo oni za minljive dobrote, pa boš postal svetnik.

P o g u m n o d a l j e!

Posnemaj razumnega kupca, ki ne zamudi nobene prilike, od katere se nadeja količkaj dobička. Pomisli, da je vsak duhovni dobiček, čeprav jako majhin, večji zaklad ko vsi zakladi sveta, zaklad, ki ne bo minil nigdar, nigdar!

Svet se mi zdi podoben otoku, polnemu zlata in dragocenih biserov. In mi smo kupci, ki smo prišli na ta otok, da bi pobrali njegove dragocenosti. Le malo časa nam je odmerjenega, da napolnimo svoje čolne; kmalu, kmalu bo prišel trenotek, ko bomo morali odveslati za vselej. Zakaj torej ne pohitiš, zakaj se ne potrudiš te kratke uri ce dobro porabiti? Smertna noč se bliža, luč tvojega življenja vgaša; torej, h i t i!

Kako se bomo čudili, ako nam bo Bog pri sodbi očital, da smo toliko ur za nebesa izgubili, ko nam bo naštel vse trenutke, katere smo potratili za prazen nič!

Obžaluj torej, prav serčno obžaluj, da si toliko dragocenega časa zapravil; terdno skleni, da ga boš od sedaj na dalje bolje in vestneje porabil ter prosi neskončno dobrega Boga pomoči.

Nikoli pa ne pozabi na svoj sklep! Vedno naj bo pred tvojimi očmi vodilo: „**V e d n o n a p r e j, z m i r o m p o g u m n o d a l j e!**“

P. K. P.

Življenje sv. Antona Padovanskega.

P. A. M.

Nikeder se lepše ne pokaže modro vladanje božje previdnosti, kaker takrat, kedar je njegova sv. cerkev v nevarnosti. Na skorej neopazljiv pa gotov način stori Bog veliko spremenjenje k dobremu, ako je tudi prikipela hudobija do verhunca. Silno žalostni so bili časi v dvanajstem stoletju posebno v Evropi. Skorej po vseh deželah so razsajale vojske, prepiri in razpertije. Sveta cerkev se je morala vojskovati z mnogimi, hudimi sovražniki. Posebno je pa morala braniti sv. vero. Zakaj razni krivoverci so pričeli na več krajih trositi svoje krive pogubljive nauke in rušiti takrat še precej terdno versko prepričanje mej ljudstvom. Pa Bog svoje cerkve ni zapustil v toliki nevarnosti in stiski. Poslal ji je na pomoč može, ki so ko svitle zvezde zasijali v to temo ter se svojimi lepimi čednostmi in gorečim, nevtrudljivim oznanjevanjem božje besede prenovili svet. Taka moža sta bila pred vsemi sv. Frančišek Asiški in sv. Dominik. Te dve izvoljeni posodi božji ste bile se svojimi duhovnimi sinovi vred največa podpora sv. cerkvi v onih časih. Izmej duhovnih sinov sv. Frančiška pa je bil gotovo najlepši dar božji na koncu 12. stoletja, prava skrinja zaveze in kladivo krivovercev, veliki čudodelnik sv. Anton Padovanski, čiger življenje hočemo v tem tečaju „Cvetja“ popisati, gotovo našim ljubim bravcem v veselje in velik dušni prid. Saj sv. Antona kličemo na pomoč prav radi, da bi dobili nazaj zgubljene reči. Naš čas pa je zgubil mnogo, mnogo. Izgubila se je verska edinost in priprosta, živa vera prejšnjih dni, s tem pa tudi nje npravnost in pobožnost. Izgubila se je sloga in mir, ljubezen in zaupanje v očitnem in zasebnem življenju, zvestoba in poštenje v kupčiji in trgovini in gotova terdna podlaga pri vseh naših napravah. Brezvspešno se trudi sedanji človeški rod, ki se hoče brez terdne verske podlage izmotati iz te nesreče in zmedenosti. Resnično, tudi dandenes bi bil potreben kak sv. Anton, da bi pripeljal ljudi nazaj k stari veri in k stari ljubezni. Branje življenja tega velikega svetnika, te svitle zvezde frančiškanskega reda, naj nas napolnjuje z ljubeznjivo in hvaležnostjo do Boga, ki se je tako čudovito velikega skazal v sv. Antonu,

ob enem naj pa v nas pomnoži češčenje in zaupanje v tega posebnega čudodelnika in mogočnega priprošnjika pri Bogu. *)

4. Poglavje.

Rojstvo in mlada leta sv. Antona v očetovi hiši. — Stopi v šolo. —

Sv. Anton Padovanski ni bil rojen, kakor bi človek sklepal po imenu, v starem laškem mestu Padovi, temuč v prelepem glavnem mestu takrat jako mogočnega portugaljskega kraljestva, v Lizboni. Njegov rojstni dan je bil 15. avgusta l. 1195, torej ravno na praznik vnebovzetja preblazene Matere božje. Zgodovina spričuje, da je bil sv. Anton res pravi otrok Marijin. Njegovi stariši so bili Martin Buljonski in Marija Terezija iz Taverre. Oba sta bila prav visokega plemenitega rodu. Mati je bila celo iz kraljevega rodu starega kraljestva Asturije. Oče je bil flamenškega pokolenja in neketeri učenjaki celo menijo, da je bil nekoliko v sorodstvu z velikim Gotfridom Buljonskem, ki je ko prvi latinski kralj v Jeruzalemu iztergal iz rok nevernikov sveto deželo. Kerščen je bil sv. Anton v častitljivi stolni cerkvi, ki je stala ne daleč proč od očetove hiše; pri sv. kerstu je dobil ime Ferdinand, po svojem stricu, ki je bil svetni duhovnik in kancnik stolne cerkve. Ime Anton je dobil svetnik še le pri vstopu v red sv. Frančiška. Še dandenes se vidi kerstni kamen, pri katerem je bil sprejet Ferdinand v katoliško cerkev. Očetova hiša pa se je spremenila v lepo sv. Antonu posvečeno cerkev, ki še zdaj stoji. Močno so bili veseli stariši tega lepega otroka, sklenili so ga sè vso skerbjo lepo izrediti.

*) Pišemo večinoma po naslednjih virih:

Dr. Nikolaus Heim; Der heil. Antonius von Padua — Sein Leben u. seine Verehrung anlässlich seiner 700 jährigen Wiegenfeier. Kempten. Kösel-sche Bhdlg. 1895.

Gottfr. Simar: Lebensgesch. des heil. Antonius von Padua. Regensburg. Manz. 1876.

Antonius von Padua. Illustrierte Monatschrift 1894-96. Landshut. Hochneder.

P. Angelico da Vicenza; La vita di Sant' Antonio di Padova. Bassano 1748.

E. de Azevedo; Vita di Sant' Antonio di Padova Taumaturgo Portoghese. Roma 1894.

P. R. Razzoli, M. O. Sant' Antonio di Padova. Roma.

Začetek otroške vzgoje je izročen po pravici materi. Materina poterpežljivost in ljubezen največ vpliva na nežno otroško serce, ona vseje vanj seme kreposti in strahu božjega. Lepih naukov, ketere dobiva otrok na materinem naročju, nikedar popolnoma ne pozabi in še v sivi starosti se jih z veseljem in s hvaležnostjo spominja. Stariši našega svetnika so bili dobri, resnično pobožni stariši in zato so si na vso moč prizadevali z besedo, še bolj pa z lepim zgledom izgojiti svoje otroke dobro in katoliško. Če je kedaj kateri otrok delal veselje starišem, je to storil gotovo mladi Ferdinand. Silno ljubeznjiv je bil ta otrok in vsakemu se je prikupil, kedor je prišel v očetovo hišo. Na njem ni bilo opaziti navadne otroške lehkomišljenosti; on je bil resen in ves vnet za vse dobro in lepo. Otroško je bil vdan svojim dobrim starišem in čudovito odkritoserčen. Ako se je katerikrat kaj pregrešil, je raje hotel biti kaznovan, kaker da bi se z lažmi in izgovarjanjem odtegnil kazni. Skerbno je čula pobožna mati nad tem ljubim detetom in ga vže v prvih letih napeljavala k vsemu dobremu. Še ko ga je v naročju nosila, mu je večkrat kazala bližnjo stolno cerkev ter mu pripovedovala o božjih rečeh. Pazljivo in ves vesel je poslušal svojo mater. Ko je nekoliko odrastel, jo je spremljal, ko je obiskavala vbožce, tako, da je mogel reči s pobožnim Jobom: „Od mojega otroštva je rastle vsmiljenje z menoj“. (Job. 31, 18). Vsako jutro je hitel k sv. maši v bližnjo cerkev ter z angeljsko pobožnostjo najraje premišljeval britko terpljenje in smert Zveličarja sveta. Preserčno je ljubil svojo nebeško mater Marijo ter je nikedar ni drugače imenoval kaker z ljubkim portugiškim imenom „mamasinja“, to je mamica. Več njegovih životopiscev tudi zaterjuje, da je, ko je bil komaj kakih pet let star, Mariji posvetil in daroval svojo deviško čistost. Najraje je bil v prosti naravi in po več ur zaporedoma se je ljubeznjivi otrok igral in kratkočasil z lepimi cveticami.

Ko je bil Ferdinand nekako deset let star, so ga poslali stariši v šolo, ketero so bili vstanovili tamošnji kanoniki pri stolni cerkvi. V onih vernih časih so tudi najplemenitiše družine pošiljale svoje otroke v izverstne cerkvene šole ter jih vsaj za nekaj let posvetili službi božji. V tako šolo tedaj je prišel tudi naš svetnik ter pod nadzorstvom svojega svetega strica, učenika Ferdinanda, tako napredoval v čednostih in vednostih, da je kmalu nadkriljeval vse svoje součence. Učeniki so ga stavili vsem njegovim tovarišem v zgled zavoljo njegove nedolžnosti in gorečnosti.

II. Poglavje.

Sv. Anton sklene zapustiti svet. Regulirani kanoniki sv. Avgušтина. — Vstopi v samostan. — Odhod v Koimbro. —

Ljubeznjivo opominja večna modrost mladeniča na nevarnosti, ki mu prete v njegovi mladosti: „Sin, ko stopiš v službo božjo, ostani v pravici in strahu, in pripravi svojo dušo za skušnjavo“. (Sir. b. 2, 1.) Ako je celo človeško življenje boj na tem svetu, velja to toliko bolj o mladih letih. Tudi petnajstletni Ferdinand je bil izpostavljen skušnjavam in zapeljivosti goljufivega sveta. Toda pregoreča in prečista je bila njegova ljubezen do Boga, prevelik strah božji, prevelika njegova čujočnost, da bi ga bil mogel premagati skušnjavec. Celo v vidni in strašni podobi se mu je bil prikazal hudobni duh, ko je ravno šel po kornih stopnjicah. Toda čisti in sveti mladenič je s perstom napravil križ v terdi kamen in precej je zginila peklenska prikazen; v terdi marmor pa se je vtisnilo znamenje sv. križa, kaker bi bil kamen mehak vosek. Tako si lahko mislimo, da je po popolnosti hlepeči Ferdinand vedno bolj spoznaval nečimernosti in nevarnosti sveta, ki človeka le oddaljujejo od Boga in od pota čednosti. Vedno bolj so mu donele na ušesa besede sv. pisma: „Ponižaj svoje serce in poterpi; nagni svoja ušesa in sprejmi modrostne besede. Zanesi se v Boga in on te bo v svojo skerb vzal; in hodi po pravem potu, in zaupaj v njega“. (Sir. b. 2, 2. 6.) „Ako namreč modrost kličeš in svoje serce k razumnosti naklanjaš; tedaj boš strah Gospodov razumel in spoznanje božje našel“. (B. preg. 2. 3. 5). Ferdinand je odperl svoje serce milosti božji. Ker je spoznal nevarnost, je hotel zavarovati svojo nedolžnost pred okuženjem spridenega sveta. Bog ga je poklical v samoto, v družbo svojih zvestih služabnikov in on je poslušal ta klic božji.

Ne daleč od očetove hiše na prijaznem, samotnem holmcu je stal takrat samostan sv. Vincencija, kjer so živeli v veliki ostroti in pobožnosti redovniki, korarji sv. Avgušтина. Mladi Ferdinand je pogostokrat spremljal svojega očeta, ki je prav rad zahajal k tem pobožnim in učenim možem. Visoko so cenili ti redovniki lepega, ponižnega in olikanega mladeniča; njih lepo in sveto življenje je pa nasproti napravilo tak vtisek na mladega Ferdinanda, da je sklenil v ta samostan stopiti ter svetu

vbežati na ta varni kraj. Ko dober otrok je naznanil starišem ta svoj sklep. Silno je bilo težko starišem zgubiti tega lepega in dobrega otroka, pa ker so bili v resnici pobožni, mu niso mogli prošnje odbiti; saj so spoznali, da ga kliče Bog, ki ga je najberž za kaj posebnega izvolil. Blagoslovljen od svojih starišev je zapustil Ferdinand hišo očetovo in šel v samostan sv. Vincencija, kjer je z veliko ponižnostjo prosil redovnike, da bi ga sprejeli. In sprejeli so ga z veseljem, ker so jim bile dobro znane lepe lastnosti nedolžnega, plemenitega mladeniča. Nekako v postnem času l. 1210 je prejel Ferdinand redovno obleko iz rok samostanskega predstojnika, toraj v letu, ko je bil poterjen od papeža Inocencija III. od sv. Frančiška Asiškega ustanovljeni „red manjših bratov“.

Serčne želje so bile tedaj izpolnjene blagemu mladeniču in na vso moč si je s pravo pobožnostjo prizadeval, Bogu hvaležnega se skazati za toliko milost. Pridružil se je najbolj gorečim izmej sobratov ter skušal posnemati njih lepe čednosti. Kaj čuda tedaj, da je hitro napredoval v redovniški popolnosti, tako, da ga je vsak občudoval in spoštljivo ter zaupljivo ž njim občeval. Sobratje skoraj niso vedeli, kaj bi na njem bolj občudovali, ali njegovo veliko ponižnost, ali njegovo skromnost in veselo, hitro pokorščino ali njegovo ljubeznjivo, bratovsko prijaznost. Ko doverši leto poskušnje, mu je z veseljem dovolil celi zbor korarjev, napraviti svete redovniške obljube. — Njegovi stariši in bratje so ga pogostokrat obiskavali, pa tudi njegovi drugi sorodniki in prijatelji, ki so bili pa vsi močno navezani na posvetno visokost, bogastvo in čast, in tem se kar nič ni dopadlo, da se Ferdinand pri svojih lepih lastnostih tako odteguje svetu. Prigovarjali so mu, naj si zdaj, ko je vže prestal leto poskušnje, vender privošči nekoliko več prostosti in veselja, vsaj samostan še ni puščava. Toda blagi mladenič je bil vže davno okusil, kako sladak je Gospod, in spoznal, da se Jezus ne da najti mej sorodniki in znanci. Vedel je, da tako blizu doma ne bo pravega miru, da se bodo ti obiski, ti prazni pogovori še vedno ponavljali ter ga odvracali od tega, da se popolnoma le Bogu posveti; zavoljo tega je ponižno prosil svojega predstojnika, moža velike svetosti, Dom Gonsalesa Mendesa, naj bi ga prestavil v kak bolj oddaljen samostan. Nerad je zgubil pobožni predstojnik tako izverstnega mladega brata, ki se je bil v dveh letih vsem tako močno prikupil. Ker je pa spoznal voljo božjo,

ga je sè solznimi očmi poslal v trideset uri od Lizbone oddaljeni samostan sv. Križa v Koimbri na Portugaljskem, kjer so ga bratje sprejeli ko angelja z nebes.

III. Poglavje.

**Sv. Anton v Koimbri. — Bog ga poveliča s čudeži. —
Njegovo spoštovanje do frančiškanov. —**

Da Ferdinand ni spremenil samostana nepremišljeno, iz pre nagljenja ali le iz hrepenenja po spremembi, o tem so se kmalu vsi prepričali. Kaker prej v Lizboni, tako je bil tudi tukaj v Koimbri vsem zgled in ogledalo redovnika, ki se trudi za sveto popolnost. Hrepenel je po samoti in miru in ko je to dosegel, se je pridno in neprenehoma vadil v čednostih in učenju; z veseljem je pa tudi opravljal, ako je bilo treba, najnižja samostanska opravila. Po božji previdnosti odločen, služiti enkrat Gospodu kot duhovnik v zveličanju ljudstva, se je vestno pripravljaj na to vzvišeno službo s pridnim učenjem svetih znanosti.

Dom Cezar je bil njegov predstojnik; Dom Žvan in Dom Rajmondo, oba prej učitelja na pariškem vseučilišču, sta bila njegova učenika v bogoslovskih vednostih in modroslovju. Ferdinand je imel nenavadno dober spomin, tako, da se je naučil na pamet celo sv. pismo in najimenitniše izreke svetih očetov. Srečne so bile ure, ketere je preživel Ferdinand pri nogah križanega Zveličarja v premišljevanju sv. pisma. Tamkaj je vedno bolj spoznaval skrivnost ljubezni božje in bil prešinjten z ono razsvitljeno pobožnostjo, ki ga je storila sposobnega razširjevalca in branivca kraljestva Kristusovega na zemlji. Neko pismo iz samostana v Koimbri pisano l. 1222. pravi „da je bil on vže takrat nenavadno pobožen in učen mož, izversten po svoji obsežni vednosti in imeniten po svojih velikih zaslugah“.

Da bi ponižnega Ferdinanda še bolj vterdil v tej lepi čednosti, mu je izročil predstojnik skerb bolnikov, službo, katero so navadno opravljali bratje lajiki. Čeravno je bil on plemenitega rodu in je bil prejel neketere cerkvene redove, se je vender podvergel tej službi z največim veseljem. Saj ste bile čednosti, v kterih se je vedno najbolj odlikoval celo življenje, ravno globoka ponižnost in priserčna ljubezen do bližnjega. V bolnikih je videl svojega Gospoda ter jim stregel, kaker more le mati streči svojemu bolnemu otroku. Ne da se popisati, kako skerbno je

pripravljaj zdravila, rahljaj postelje, pomival posode, tolažil nepoterpežljive in obupane. Kaj čuda, da ga je tudi Bog podpiral v tej službi in nam letopis koimberskega samostana pripoveduje nekatere čudovite dogodke, s katerimi je Bog poplašal ponižnost svojega služabnika.

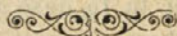
Nekega dne mu je vzkazal predstojnik čuti pri hudo bolnem bratu. Vročina in merzlina ste vbožca stresale, da je divjal, kakor bi bil ob pamet. V serce se mu je smilil bolnik in od zgoraj razsvetljen, kako hudo skuša hudobni duh vbogega sobrata, položi čezenj svoj škapulir in tisti trenutek je bil brat ozdravljen. Drugikrat je imel opravilo v kuhinji ravno takrat, ko je pozvonilo v cerkvi k povzdigovanju mej sv. mašo. Ferdinand pade na kolena in glej! stene so se odperle in on je mogel gledati pri altarju duhovnika sè sv. hostijo v rokah.

Nekako enajst let je preživel Ferdinand v tej sveti samoti. Srečen je bil kakor more le srečen biti človek na tem svetu. Vsaka njegova želja se je spolnila, ker je želel vedno le to, kar je bila volja božja.

Čeravno je pa Ferdinand nad vse ljubil sv. samoto, se vendar ni obnašal proti svojim sobratom merzlo, pusto in odurno, temuč sè svetimi pogovori je hotel tudi v njih sercih užgati vedno večo ljubezen do Boga. Dobro je vedel, da redovnik ni še puščavnik, da se ne sme odtegniti ljubezni bratov, temuč, da mora v njih družbi hoditi po poti Gospodovi. Prav rad je tudi občeval s frančiškani, ki so pobirali miloščino pri korarjih sv. Križa. Ti častitljivi možje, ki so prebivali v majhini hiši zunaj Koimbre blizu kapele sv. opata Antona, so vedno z največopazljivostjo poslušali svete in modre pogovore mladega korarja in močno spodbujeni se vsakikrat ločili od njega. Saj je mladi Ferdinand pa tudi znal s toliko vnemo govoriti o ljubem Bogu, o usmiljenem Zveličarju, o nebeškem veselju, o miru in radosti čiste vesti, in tako so se mu iskrile oči, da je moral biti vsaki, ki ga je slišal in videl ves prešinjen sè sveto gorečnostjo in ljubeznijo do dobrega Boga.

Ferdinanda je pa tudi vedno bolj vleklo serce k redu sv. Frančiška. Občudoval je, vsaki dan bolj, popolno zaničevanje vsega posvetnega, katero so kazali njegovi častitljivi prijatelji v noši in življenju. Tudi on je želel po njih zgledu prehoditi razne dežele. oznanjevati sv. evangelij in duše pridobivati za Jezusa; želel je po zgledu sv. Frančiška iti mej nevernike, učiti

jih spoznavati pravega Boga in za se pridobiti marterniško krono. Neki nenavadni dogodek, ki je razveselil celo Portugaljsko in o katerem je zvedel tudi Ferdinand, pa je obudil v njem trdni sklep sleči korarsko obleko in obleči ostro redovno obleko frančiškansko.

Mesečna skupščina

tretjega reda.

Zakaj si stopil v tretji red ?

Veliko udov tretjega reda bi rado prihajalo na mesečni shod ali skupščino, pa so tako zadržani, da nikaker ne morejo priti ; drugi bi lažje prihajali, pa ali ne razumejo pridig, ali pa so v takih krajih, kjer še ni postavno vpeljan tretji red in še nima svojih mesečnih skupščin. Ker je takih tudi več naročenih na „Cvetje“, zato naj to pridno prebirajo in po naukih, ki jih tu najdejo, živijo. Denes te vprašam bogoljubni bravec : Zakaj si stopil v tretji red ?

Živel je mladenič, kaker živi in uči današnji svet. Bog ga je presunil sè svojo milostjo, spoznal je nečimernost sveta, in tako goreče hrepenenje, zveličati dušo, se je vnelo v njem, da je resno sklenil zapustiti svet in vse, kar mu je ponujal ter iti v puščavo in se Bogu popolno posvetiti. Bogastvo, razveseljevanje, čast in nečimernost sveta, ga ni tolikanj zadrževala kaker njegovi prijatelji in mati sè svojim jokom, prošnjami in pregovorjanjem. S trdnim sklepom : zveličati se hočem, je premagal vse težave in šel k puščavnikom. Tudi ti, bogoljubni tretjerednik, si stopil v tretji red, da bi se bolj lahko in bolj gotovo zveličal ; saj je prvi in poglobitni namen vseh redovnikov in tudi tretjerednikov, da bi v redu bolj popolno Bogu služili, po smerti pa večo slavo vživali v nebesih. Zveličanje tvoje duše je naj bolj važno, naj bolj imenitno in težko opravilo, ki se na tem svetu slabo opravljeno ne da popraviti po smerti.

1. Zveličati svojo dušo je naj bolj važno opravilo na svetu. Na čelu imaš znamenje svetega križa, ki si ga prejel pri svetem kerstu, pod sabo imaš pekel, nad sabo nebesa, in ti si v sredi. Vsa dela in opravila od pastirjevega do cesarjevega so potrebna ;

pa ne tako važna kakor je zveličati svojo dušo; velike in s težko odgovornostjo sklenjene dolžnosti imajo stariši do svojih otrok, gospodarji in gospodinje do svojih poslov, ali vse te in vse druge presega dolžnost in skerb zveličati svojo dušo. Zakaj dobro premisli, kaj se pravi zveličati svojo dušo. Tvoja duša je vredna več kakor ves svet in to dušo ti je za vselej ali zveličati ali pa pogubiti, v nebesa spraviti, ali pa v pekel pokopati. Večnost po smrti je srečna ali pa nesrečna; nebesa, kjer boš imel vse, kar boš pozelel, pekel, kjer boš terpel, kar si zdaj še misliti ne moreš. Eno ali drugo te čaka, po smrti boš prišel ali v nebesa ali v pekel. Ako boš prišel v nebesa, zveličal se, boš srečen na večne čase na duši in na telesu; ako se pa ne boš zveličal, boš nesrečen celo večnost.

„To je popravek čez vse druge opravke, piše sveti Alfonsz Ligvori, to je edino važen in edino potreben popravek: Bogu služiti in svojo dušo zveličati.“¹⁾ Pogosto premišluj se svetim Frančiškem Serafinskim: pekel je odpert, nebesa so odpert, in pa posvetne časne reči, ketere ljudje tako zelo cenijo in se zanje tolikanj trudijo. Modri kralj Salomon je rekel, da je vse to „nečimernost čez nečimernosti, in vse je nečimernost.“²⁾ Kaj je pa rekel Jezus, naš Odrešenik? „Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kakšno menjo bo človek dal za svojo dušo?“³⁾ „Kaj pomaga“, ako bi imel ves denar, naj več premoženja, najlepše hiše, najlepšo obleko, naj boljše jedi in pijače? „Kaj pomaga“, ako bi bil največi gospod ali najbolj imenitna gospa na svetu, ako pa svojo dušo pogubiš? „Kaj pomaga“ v večnosti? Ako bi se zbrali vsi hudobni, te ne morejo potegniti iz nebes, ne rešiti iz pekla; v nebesih ti ne bodo mogli nagajati, v peklu te ne potolažiti. „Kaj pomaga“ zdaj in „kaj pomaga“ v večnosti? „Kaj nam je prevzetnost pomagala? bahanje z blagom, kaj nam je prineslo? Vse to je prešlo kakor senca . . . v svoji hudobiji smo poginili. Tako grešniki govore v peklu.“⁴⁾ Zveličati svojo dušo je najbolj važno opravilo, katero pa ljudje večinoma najbolj zanemarjajo. V cerkev iti, moliti, k sveti maši, spovedi in svetemu obhajilu ne vtegnejo, za kupčijo, igro, veselice pa irajo vedno čas in večkrat še

¹⁾ Modr. 5, 8.

²⁾ Massime eterne.

³⁾ Pridig 1, 2.

⁴⁾ Mat. 16, 26.

noč porabijo zato. Veliko kristijanov živi tako, kaker da bi ne bilo ne nebes, ne pekla; več storijo za svoje pogubljenje kaker pa za svoje zveličanje. Ako zgubijo kako žival ali kako drugo stvar, o kako so nemirni, kako jo iščejo! Ako pa zgubijo milost božjo z grehom, so mirni, se smejejo in norčujejo. Oh, ne reci, blagovoljni bravec: „dokler sem mlad, bom svet vžival, potem pa bom začel delati za zveličanje svoje duše“, zakaj takih je zdaj veliko v peklu in objokujejo svojo neumnost, pa je prekasno. Ravnaj se po opominjevanju svetega Pavla: „Prosimo vas, bratje . . . prizadenite si, da bote pokojni, in se deržali svojega opravila.“¹⁾

2. Zveličati svojo dušo je naj bolj važen popravek in si vedno v veliki nevarnosti pogubiti se. Neketeri pravijo: jaz se bom skoraj gotovo zveličal, ti pa tega nigdar ne reci, zakaj „ko je večnost v nevarnosti, nisi nigdar dosti gotov“, pravi sv. Gregor papež. Kako bi mogel vedeti, da se boš gotovo zveličal, ko ti vsak smertni greh, ki si ga storil, ako se ga nisi dobro spovedal, brani v nebesa in te vleče proti peklu. Koliko imaš sovražnikov, hudobnih duhov, ki so mogočni, zviti in zapeljivi in vsak „hodi kaker erjoveč lev okoli, in išče, koga bi požerl“²⁾, piše sveti Peter. Okoli tebe je vse polno slabega, ki te vedno skuša in vabi in ti svetuje v greh, in vse to je združeno s tvojo lastno ljubeznijo, s peželenjem po bogastvu, veselju in vživanju tega sveta. Vse to je vedno s tabo in zoper tebe združeno. Največi svetniki so imeli hude, strašne skušnjave, mnogi, ki so delali že čudeže so padli v skušnjavi; ako misliš, da boš ti brez njih, se zelo motiš. Kaj pa naj te varuje, da ne boš padel v skušnjavi? Molitev, ako moliš raztreseno? Sveti zakramenti? ako jih redko, brez gorečnosti, iz same navade prejemaš? Jezus ti kaže ozko in ternovo stezo, ti pa vedno siliš na široko in gladko cesto. Jezus ti pravi, da se do smerti bojuj, ti pa se vstrašiš naj manjše reči, v kateri se moraš premagati. Po pravici se moraš tedaj bati, da boš pogubljen. Kaj te pa skušnja uči? Morebiti si samo eden dan na mesec v milosti božji, devetindvajset pa v smertnem grehu; sam si že večkrat rekel, da se ne moreš odvaditi jeziti se, nepoterpežljiv biti, opravljati, tega ali onega greha, zakaj slaba navada, družba in slabi zgledi te

¹⁾ 1. Tes. 4, 10 in 11.

²⁾ 1. Petr. 5, 8.

vlečejo v greh. In ko si že tako daleč prišel proti peklu, semorebiti tudi ti smeješ, norčuješ in na robu peklenskega brezdna mirno spiš. Nočem preiskovati, ali bo več pogubljenih ali zveličanih, gotovo je, da „bo pekel svoj trebuh raztegnil, in sè svojim žrelom nezmerno zazijal, da vanj pojdejo njegovi junaki in njegova množica in njegovi imenitni in častitljivi“¹⁾). In Jezus, večna resnica pravi: „Pojdite noter skozi ozka vrata; zakaj široka so vrata in prostorna je pot, ketera pelje v pogubljenje, in veliko jih je, kateri po nji noter hodijo“²⁾). Skerb za zveličanje je tedaj res bolj važna kaker vse drugo na zemlji, in nobena reč ni bolj negotova kaker zveličanje. Neki vitez je po zimi zašel s prave poti na zmerznjeno mlako; kmeta, ki sta ga zagledala, sta kričala: „Gospod, nazaj, se vam bo vderlo“. Kako se je prestrašil, ko je zvedel, v kaki nevarnosti je bil.³⁾ Oh, gdor je v smertnem grehu, gdor dela greh že iz navade, kod hodi? Nad kakim prepadam je? Ne samo na do kolen globoki zmerznjeni luži, ampak nad peklenskim brezdnom, nad „ognjenim jezerom“.

„Človek ne ve, ali je ljubezni ali serda vreden“⁴⁾ Sveti očetje obračajo te besede na naše zveličanje in pravijo, da nobeden človek gotovo in brez zmote ne ve ali se bo zveličal in zato mora vsaki delati za svoje zveličanje v upanju in pa tudi v strahu. „Gdo ve, kaj bo enkrat z mano, gdo ve, ali se bom zveličal; gdo ve, ali bom zveličan ali pogubljen? Ali bom Boga vedno hvalil ali vedno preklinjal? Ali bom z dušo in telesom v nebesih pri Bogu ali preklet v peklu? Kristusove rane mi dajejo zaupanje, pa me tudi strašijo; nihče ne ve, nihče ne ve, tako je govoril s pobešeno glavo sveti Bernard, ki je sveto živel in tako ostro pokoro delal, da je svoje telo odpuščenja prosil na zadnjo uro. Kaj bo pa s tabo, ako daš svojemu telesu vse, kar poželi, ako se ne premagaš v nobeni stvari, in še nisi zapustil greha? Ali je bila duša svetega Bernarda več vredna kaker tvoja? Ali ni imel sveti Bernard ravno tiste božje zapovedi kaker ti? Ali je pričakoval lepša nebesa, ali se bal hujšega pekla kaker ti? In glej, on se je tako bal za svojo dušo, ti si pa brez skerbi, kaker da bi imel v žepu ključ nebeških vrat, kaker da bi

¹⁾ Iz. 5, 8.

²⁾ Mat. 7, 12.

³⁾ Cattaneo tom. 2. discors. 36.

⁴⁾ Pridig. 9, 2.

bil že mej svetnike prištet in ravno to je strašno, zakaj „hudič dela gotove, ketere hoče pogubiti“, pravi sveti Gregor papež.

3. Ako si nemaren za zveličanje svoje duše, se prav lahko spotakneš, in ako enkrat končno zapraviš svoje zveličanje, ga ne boš mogel več pridobiti. Rad bi dobil to službo, pa je ne dobiš; ako staviš v loterijo, pa ne zadeneš, se moreš venderle tolažiti, ako zdaj nisem dobil, bom zopet pokusil, (česer pa s tem ne svetujemo!) in upam, da bom v drugič dobil; ako zgubiš kako stvar, jo lahko še najdeš ali drugo ravno tako kupiš, ako se pa pogubiš, ne boš mogel popraviti zgube vso večnost. Enkrat boš vmerl in ako boš takrat zgubil svojo dušo, bo zgubljena, vso večnost in nič ti ne bo ostalo kaker s drugimi jokati: „Žetev je minila, poletja je konec, in mi nismo rešeni“¹⁾. Ako ti bo spodletelo na zadnjo uro, ne boš mogel več popraviti. „Stopil bom v večnost, pa ne več nazaj“ pravi sveti Evherij. Iz pekla ni rešitve, če drevo pade proti jugu ali proti severju, kamerkoli že pade, tam obleži pravi sv. Duh.²⁾ O neskončno debrotljivi Bog, glej, duša, kateri si pol ure pred smertjo obetal odpuščanje grehov, nebesa, kako se zdaj joče v peklu!? Vidiš, koliko zdaj terpi? Nič ne de, zdaj ni več rešitve. Ako je pogubljena zavoljo enega zamolčanega greha, zdaj bi ga rada razodela celemu svetu. Ni več čas, ni več rešitve! Ta je bila v tretjem redu; zdaj je v peklu zavoljo kratkega, pregrešnega veselja. Zdaj je pripravljena delati ostro pokoro. Ali zdaj je prekrasno, iz pekla ni več rešitve.

Reci torej večkrat sè svetim Aljfonzom Ligvorijem: „Eno dušo imam, ako to zgubim, sem vse zgubil. Eno dušo imam, ako ves svet dobim, to svojo dušo pa pogubim, kaj mi pomaga? — Ako bi postal imeniten, pa svojo dušo pogubim, kaj mi bo to pomagalo? — Ako bi si pridobil bogastvo, hišo povečal, otroke dobro preskerbel, s to potjo pa svojo dušo pogubil, kaj mi bo pomagalo?... Ako imam tedaj dušo, ako imam samo eno dušo, ketera bo za vedno pogubljena, ako jo enkrat zgubim, zato moram resno misliti in delati, da jo bom zveličal.“³⁾ Ali ne veljajo tudi meni Kristusove besede: „Marta, Marta, skerbna si in si veliko prizadevaš, pa le eno je potrebno“: skerbeti za svoje zveličanje⁴⁾.

P. A. F.

¹⁾ Jer. 8, 20.

²⁾ Pridig. 11, 3.

³⁾ Massime eterne.

⁴⁾ Luk 10, 41. in 42.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: rajni č. g. Ivan (Frančišek) Jug, vikarij v Plaveh, tretjerednik goriške skupščine; rajna tr. Katarina (Ana) Škof iz Boldraža; A. I. S. iz D. za zdravje in rešenje iz denarnih stisek; Marijana (Barbara) Zupan, Lj. sk.; neka tretjerednica za milost živeti po božji volji, druga sebe in vso družino za mir, posebno mater za zdravje; M. P. iz Zd. svojega brata, da bi vredno pristopil pervikrat k mizi Gospodovi, strica za ozdravljenje božjastne bolezni, sebe za ohranitev svete čistosti; K. O. svojega prijatelja, da bi stanovitno ostal v samostanu trapistovskem; N. G. za ljubo zdravje in da bi mogla izpolnjevati svoje dolžnosti; neka oseba za ozdravljenje oči; J. M. za ozdravljenje bolezni uma; nekedo, da bi voljno prenašal križe; neka tretjerednica iz V. priporoča svojega dušnega pastirja, da bi jim Bog dal ljubo zdravje, neko ženo tretjerednico tudi za zdravje zavoljo nedolžnih otročičev, svojega brata, da bi mu Bog dal pravo spoznanje; M. N. svojo dobrotnico za zdravje ali zljajšanje hude bolezni; tretjerednica za srečen porod in dobro izrejo svojih otrok; neka žena za spreobrnjenje svojega moža, dobro izrejo svojih štirih otrok in da bi pristopila v tretji red; neka žena za dobro srečo in nekega mladeniča za zboljšanje na umu; sestra za spreobrnjenje svojega brata in svojih sester, posebno eni sestri za dobro srečo na duši in telesu; neka gospa za zdravje in srečno pot sebi in družini; neka tretjerednica v dober namen; neka tretjerednica za zdravje v glavi in v sercu; neka tretjerednica, da bi se ji neka važna zadeva prav izešla; neka tr. za spreobrnjenje svojega moža itd.; neka tr. da bi mogla vodilo 3. reda prav izpolnjevati; neka tr. priporoča svojega rajnega očeta, mater in strica; T. T. tretjerednik za zdravje; J. M. zdaj v n. na T. za pravo stanovitnost; neki oče in mati sebe in svoje otroke v dušnih in telesnih težavah; neka zgubljena dekle, da bi se vernila na pravo pot k Bogu; terdovratni grešniki neke fare, da bi se vernili k Bogu; V. Č. za zdravje dušno in telesno, ako je volja božja, ali pa stanovitno poterpežljivost, popolno vdanost v voljo božjo in vse pripomočke srečne smerti; A. M. iz R. vse ude 3. reda tamkajšne župnije; D. P. sebe in vse ude 3. reda tamkajšne župnije, zlasti g. župnika, da bi jim dal Bog ljubo zdravje, da bi delali še mnogo let v prid svojim ovčicam; dva mladeniča in eno dekle za spreobrnjenje in poboljšanje; neka tr. svojega moža za poboljšanje: neka tr. za poboljšanje in razsvitljenje; tr. nekega mladeniča za razsvitljenje, da bi se vredno pripravil na pot v večnosti in da bi vdano prenašal bolečine na odrezani nogi; neka tr. sebe za poterpežljivost in vdanost v voljo božjo, svoje otroke, svojega moža, da bi se odvadil kletve; M. B. in

U. P. tr. za dar poterpežljivosti, zadovoljnosti in vdanosti v yoljo božjo; N. P. priporoča neko na umu bolno tretjerednico J. N.; A. S. sebe in svoje domače, posebno svojo mater; neka ženska za ozdravljenje bolne noge; dve osebi iz St. za pomoč v izveršitev dobrega sklepa; B. St. za srečno vravnanje družinskih razmer in varnost pred sovražniki; tri osebe za zdravje; neka oseba v dober namen in za vspeh misijona v Z.

Zahvala za vslišano molitev.

Št. H. na O. za pomoč v raznih potrebah po priprošnji sv. Antona Pad. itd.; N. P. tr. iz Tr. za ozdravljenje vodeničnega dečka, tudi za ozdravljenje neke živali (za poslano podporo. lepa hvala, Bog poverni!) A. S. tr. v Pt. za pomoč v veliki zadregi; J. S. za ozdravljenje nevarno obolele matere; rodbina J. iz D. za srečen izid neke zamotane pravde; N. M. za vslišano molitev; Kr. za pomoč v dušni zadevi; M. U. za ozdravljenje dvoje živinčet; tr. iz Štandreža za dušo, ki se je spravila z Bogom; M. S. za neko v sili vslišano prošnjo; J. K. na N. za vse prejete v preteklem letu milosti in dobrote (Bog poverni darilo; opravljeno vse po namenu); neka žena za ozdravljenje oči svojega sinka; tr., da se je skazala nedolžnost obrekovanja in dušne milosti; M. B. E. tr. za ozdravljenje sestrično in dobrega dušnega vodnika; A. M. za gorečega dušnega pastirja, zmago pri volitvah v derž. zbor in več drugih milosti; M. L. za dobljeno stvar; neka oseba za več prejetih milosti (sv. mašo oskerbeli.)

Popolni odpustki.

Vsaki dan

leško dobe udje tretjega reda popolni odpustek, kolikerkrat molijo serafinski rožni venec. Kolikerkrat molijo v stanu posvečujoče milosti božje 6 očenašev, češčenamarij in „čast bodi“ v namen sv. očeta papeža dobe popolne in nepopolne odpustke vseh cerkev in svetih krajev v Rimu, Jeruzalemu, Porcijunkuli in pri sv. Jakopu v Kompostelji in sicer kjer koli si bodi opravijo to molitev brez vseh drugih dolžnosti. Ravno tako morejo dobiti vse imenovane odpustke, ako po sv. obhajilu molijo psaljem 19. z molitvami za sv. očeta papeža, kaker je to natisnjeno v zadnjem zvezku in na posebnem listku, priloženem temu zvezku zato da se more vložiti v molitevno knjigo.

Vsaki teden

v torek lahko dobe popolni odpustek vsi verni katoličani, ki opravijo spoved in prejmejo sv. obhajilo ter v kaki frančiškanski

cerkvi, ko je na čast sv. Antona izpostavljeno sveto rešujoče telo, nekoliko molijo po namenu svetega očeta papeža. Pri nas je izpostavljeno mej prvo mašo, ki je poleti ob petih, po zimi ob polu šestih.

Vsaki mesec

morejo dobiti udje tretjega reda popolni odpustek, ako prejmo sv. zakramente in za to navadne molitve opravijo, ob shodu in še enkrat, keder si kateri izvoli. Verhu tega so vsak mesec nekateri določeni dnevi, ko more v frančiškanskih cerkvah vsak katoliški kristijan po spovedi in sv. obhajilu, ako opravi navadne molitve, dobiti popolni odpustek, tretjeredniki pa ga morejo prejeti tiste dni tudi v svojih domačih župnih cerkvah. Taki dnevi so

meseca rožnega cveta:

6. (binkoštna nedelja), 13. (praznik sv. Antona Pad.) 19. (sv. Miheline, vdove 3. reda);

meseca malega serpana:

9. (sv. Nikolaja in tovarišev marternikov gorkumskih), 14. (sv. Bonaventura, škofa in spoznavavca 1. reda, cerkvenega učnika), 24. (sv. Frančiška Solana, spoznavavca 1. reda in variha pred potresom).

Vesoljna odveza

je tudi s popolnim odpustkom sklenjena. Tretjeredniki jo prejmejo mesca rožnega cveta 6., na binkuštno nedeljo, in 25., na praznik presvetega serca Jezusovega. Kedor ta dan (25.) nima časa, jo lahko dobi naslednjo nedeljo. Po zadnji privolitvi sv. očeta pa se daje vesoljna odveza tretjerednikom tudi tiste dni, ko so jo do zdaj prejeli udje 1. reda. Tak dan je mesca rožnega cveta 17., praznik presvetega rešnega telesa.

Vidite, predragi tretjeredniki, kako jako obilo duhovnih dobrot vam sveta cerkev ponuja. Glejte, da jih ravno zavoljo velike obilnosti ne boste malo cenili, ali celo zaničevali in zanemarjali vseh skupaj. Vender pa tudi nasproti nikar ne mislite, da so ti odpustki imenitniši ko spoved in sveto obhajilo. Ne imejte sv. zakramentov le za nekaka sredstva ali pomočke, da si pridobite prav mnogo odpustkov; poglavitno je zmirom spoved in sveto obhajilo; odpustki, tudi popolni so le nekaki namečki, ki jih pa Bog gotovo rad naverže tistim, ki se v zakramentu svete pokore popolnoma k njemu obernejo, in v zakramentu presvetega rešnjega telesa v čisti ljubezni ž njim sklenejo.

Darovi.

Za kat. cerkev na Cetinju smo nadalje prejeli iz Vipave 5 gl., od drugih strani 2 gl. 60 kr.

obenega vsmiljenja zavreči vse svoje tudi najmanjše zmote. Ena taka zmeta bodi zaveržena v poterjenje precej tukaj. Vis. g. Martin Matvejevič mojim besedam „b u d u dvigat', levabo“ pristavlja p r a v : „(recte: movebo!)“ in v opazki pod čerto: „Levare je — podnimatj“. Posebnega priznanja vredna je tudi stvarnost tega popravka. Kako bi me bil vis. g. statskij sovetnik lahko osramotil s kakim citatom iz ljubih bilin ali še krepkejše, zavernivši me naravnost h kateremu si bodi malemu ruskemu slovarčku! Da tega ni storil, je pač le naključje; saj se je odsko doval obilno, kjer ni imel pravice nikakeršne. —

Jaz torej s v o j o zmeta rad prekličem vsaki čas ne glede na slavo ali sramoto. Nasproti pa mi mora že tudi dovoljeno biti odbijati napadanje in sramočenje, ki ima namen drugih zmote širiti, p o r u s i t i našo slovenščino in p o r u š i t i nju gramatiški vstroj. Pri tem nisem jaz kriv, ako se pokaže vis. g. nasprotnik v tisti luči, ki si jo je sam prižgal. On mi je napovedal b o j. Velika čast zame! On me je nazval učeno senco. Velik kompliment, mogočen argument! Torej boj z učeno senco — *συναμαχία!* Kolika čast zanj, videat ipse!

Zadnjič smo začeli s tiskovnimi pomotami, ki sem jih neki po krivici očitil vis. g. statskemu sovetniku, ter videli, kedo je sikal prvi in zakaj; kedo je zadnji, bomo pa že še videli.

Nadalje piše vis. g. statskij sovetnik Martin Matvejevič: „Na str. 5. tiskan je v mojej razpravi izraz: „brezčasni bodočnik“. Na to pravi vis. o. Stanislav; „... „brezčasni bodočnik“ — to bi vtegnilo res nejasno biti vs-m profesorjem na Ruskem in po celem svetu, pa te n e j a s n o s t i nisem jaz kriv.“

Ako bi vis. o. Stanislav umel biti pravičen mogel bi zaključiti, da to očevidne tiskovne pomote tudi jaz ne morem biti kriv, in da take budalosti napisati ne morem dokler nisem spoznan za absolutnega idio'a; tembolj bi mogel on to zaključiti, ker je pet vstic više, torej zopet prej, nego pomota, napi-ano pravilno: „brezčasni dovršnik“. In očevidna tiskovna pomota priveda je vis. o. Stanislava do sledeče, gotovo jako „vljudne“ soibe o mojej osobi: „Moje besede, ki so nejasne g. H-u, pa mislim, da bi morale biti jasne tudi otroku“. In predstavivši sebi mene manj razvit m umstveno, nego je otrok, vendar-le kopiči dalje svoje sofizme, da bi objasnil bolj razvitim, t j. takim, kakor je on sam, da je izraz „brezčasni bodočnik“ — budalot, kar pa jaz (in ve v-akdo, ki je kdaj šel mimo take slovnice) bez veleučene ga o. Stanislava tako dobro vem, kakor on sam“.

Ako bi vis. g. Martin Matvejevič umel biti pravičen, bi vsega tega in še mnogo drugega ne bil pisal. Jaz imam že dolgo let opraviti s tiskovnimi pomotami dosti več kaker mi je ljubo; zato že nekoliko vem, kakšne so navadno. Da je „brezčasni bodočnik“ tiskovna pomota, nisem mislil in še zdaj ne mislim. Megeče, da se motim. Ako se mi to dokaže z dotičnim rokopišom, bom rad preklical svojo zmeta; dokler se ne zgodi, pa sodim, da je v resnici vis. g. sam tako zapisal. Ali nikjer nisem z najmanjšo besedico pripisoval njegove pisne pomote kakemu spoznanemu absolutnemu idiotizmu; sam pri sebi sem jo pripisoval najberž, ako se prav spominjam, sloveči profesorski razmišljenosti, ki je sicer včasih prav kratkočasna za ostali svet, učenim gospodom pa malo ali nič ne škoduje, celo častne naslove in visoke

redove poleg nje dobivajo. Omenil sem to pomoto le v šali, kaker je iz konteksta zadosti očitno, in čisto ničesar nisem sklepal iz nje nadalje. Ali vis. g. Martin Matvejevič ne ume šale in le vedno svojo vis. „osobo“ rine v boj. Ali, za Boga, kaj imam jaz opraviti z „osobo“? Jaz imam opraviti le sè spisi mojim spisom nasprotnimi, in če tudi rabim ime „osobe“, ne mislim nanjo, temuč le tako rekoč na nekako personifikacijo spisa; zastran mene se je lahko sam spisal Stavek pa, ki ga navaja vis. g. Martin Matvejevič, nima v sebi nikakeršne sodbe o njegovi „osobi“, temuč edino sodb o jasnosti mojih besed in do te sodbe mi vender nihče ne more odrekati pravice. O g. H-u se ponavlja le to, kar je on sam pisal, da so mu moje besede nejasne. Če je to zanj žaljivo, ne morem pomagati; sam se je razžalil. In dalje sem mu hotel pojasniti, kar mu je nejasno, prav nje mu sem hotel pojasniti ali objasniti, ne kakim „bolj razvitim“, ki mi niso pisali, da me ne umejo. Pa kaj sem hotel pojasniti „bolj razvitim“? — „Da je izraz „brezčasni bodočnik“ — budalost“, piše vis. g. — Kaj hočem reči na to? — Ma, signor professore, che confusione! che confusione!!! In s tako personifikacijo se mora vojskovati vboga učena senca?! In ta personifikacija mi očita sofizme?! Blagovoljni bravec, ki se hoče sam prepričati, da ni res, kar mi navteza vis. g. statskij sovetnik Martin Matvejevič Hostnik, naj primeri dotično mesto v 6. zv. XV. tečaja na predzadnji strani platnic.

(Dalje prih.)

Novosti.

Pomladni Glasi posvečeni slovenski mladini. 7. zvezek. S štirimi slikami. Uredil in založil Eugen Lampe. V Ljubljani, 1897 — Cena jako lečni knjižici je: broširani 30 kr., v polplatno vezani 40 kr., v celo platno 55 kr., krasno vezani 90 kr., po pošti 5 kr. več. Priporočamo jo posebno ko jako lepo darilo mladini.

Frisinské památky jih vznik a význam v slovanském písemnictví. Podává dr. Václav Vondrák. V Praze. Nákladem české akademie 1896. — Jako lepa, za slovenske jezikoslovce zlasti za učitelje slovenščine na višjih gimnazijah silno važna in potrebna knjiga, ki nam kaže na dev-tih listih tudi spominike same v svitlopisnih posnetkih. Z razlago in sploh nazori g. izdatelja se vender ne morem strinjati v vseh rečeh. Berž ko bo mogoče, bom skusil povedati in opravičiti svoje drugačno prepričanje.

Na znanje!

Lepa hvala najprej vsem dragim prijatelom, ki so vže ob novem letu ali po izidu poslednjega zvezka XV. tečaja ponovili naročbo in poslali ali osebno izročili naročnino. Prosimo, da bi tudi ostali to kmalu storili. Vender radi počakamo naročnino, ako je kedo ne more berž poslati, samo da nam to naznani. Leta zvezek pošiljamo še vsem starim naročnikom, ki so za prejšnjega plačali; dosti jih je pa še, ki tega niso storili. Naj ne zabijo dalje na svojo dolžnost! — Mnogi so nam izrazili željo, da bi izhajalo „Cvetje“ bolj hitro in bolj redno. Gotovo je to tudi naša želja in kar je v naši moči si bomo prizadevali; na vsak način pa bo z Božjo pomočjo, ako je njegov sveta volja, cel izešel, kaker dos danj, tako tudi XVI. tečaj, ki se s tem zvezkom začinja. Vsem čislanim prijatelom najpriserčniše pozdravljenje!